

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji Bakanı Fatih Dönmez tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 09.03.2021

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili

Zonguldak'ın Kilimli ilçesine bağlı Çatalağzı beldesi günümüzde 7.000 nüfusa sahiptir. Beldenin merkezinin yaklaşık 1 km ilerisinde termik santraller vadisi yer almaktadır. Çatalağzı beldesinde 1990'lı yıllarda sadece Çatalağzı Termik Santrali'ne (ÇATES) bağlı iki termik santral ünitesi çalışırken, bugün kentin ve sahilin tek hâkimi termik santraller olmuştur. ÇATES'in karşısında 2790 MW'lık Kurulu gücüyle Türkiye'nin en büyük kömüre dayalı termik santrali olan ZETES (Zonguldak Eren Enerji Termik Santrali) tam beş ünitesiyle yükselmektedir. ZETES, Türkiye'deki ortalama bir termik santralin beş katından daha büyüktür. Günümüzde 7.000 nüfuslu beldede, sadece 1,5 km² lik alan içerisinde toplam 3104,68 MWe gücünde tam 7 adet termik santral ünitesi bulunmaktadır.

Kuşkusuz bölgede bulunan santrallerin çevre ve insanlar üzerinde yıkıcı etkileri söz konusudur. Santrallerin soğutma suyu ihtiyacı için her gün 4,5 milyon metreküp deniz suyu içinde doğal element ve canlılarıyla birlikte çekilmekte, sonrasında bir o kadarı içindeki kimyasallarla birlikte geri akıtılarak Karadeniz zehirlenmektedir.

Oysa termik santrallerin atık sularının bölgesel ısıtmada kullanılması, binlerce konutun soğutma suyu atık ısısından yararlanması, yıkıcı etkilerin bir nebze olsun faydaya dönüştürülmesi söz konusudur.

Termik santrallerin atık ısısının geri kazanılması ile bölgenin ısıtılmasını söz konusu olabileceği gibi, santralin toplam verimini artırmasına ve bölgede daha az yakıta gereksinim duyulması bakımından, fosil yakıt kullanımını ve dolayısıyla sera gazı salınımını azaltılmasına büyük katkı sağlayabilecektir. Bu tür uygulamalar, ABD ve Avrupa'da 100 yılı aşkın süredir mevcuttur.

Ülkemizde, 2010 yılında, TÜBİTAK MAM ve Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından Elektrik Üretim AŞ'ye ait ve aralarında ÇATES'in de bulunduğu Türkiye'deki 14 termik santralin atık ısısının ekonomik faydaya dönüştürülme yöntemleri üzerine yapılan bir proje çalışmasında; santral atık ısılarının bölgesel ısıtmada kullanımıyla santral verimlerinin %38'ler seviyesinde %80'ler seviyesine çıkacağı belirtilmiştir

Bu bağlamda;

42845

1. Zonguldak ilinde, termik santrallerden çıkan atık ısının geri kazanılması amacıyla yapılmış güncel bir çalışma, analiz mevcut mudur? Bölge genelinde bulunan termik santrallerin soğutma suyu atık ısı ile bölgedeki konutların ısıtılması imkânları incelenmiş midir?
2. Söz konusu mevcut santraller üzerinde hiçbir değişiklik yapılmadan, denize atılan soğutma suyunu ısı kaynağı olarak kullanan bir ısı pompası yardımıyla konut ısıtılması mümkün müdür?
3. Bölgede bulunan 7 termik santral ünitesindeki toplam ısı kaybı kaç MW'dır? Zonguldak ili iklim koşulları dikkate alındığında (bir dairenin ısı ihtiyacının yaklaşık 10-15 kW olduğu varsayımı ile) bu atık enerji ile teorik olarak kaç konut ısınabilir?
4. Böyle bir çalışma varsa sisteminin termodinamik ve ekonomik analizi yapılmış mıdır? Böyle bir sistemin kurulması için yaklaşık maliyet ne kadardır? Maliyetin başa baş noktasına ulaşması kaç yıl almaktadır?
5. Ülke genelinde bulunan termik santrallerde bölgesel ısınma imkânından faydalanmış yahut faydalananlar yerleşim yerleri var mıdır?
6. 7 termik santral ünitesinin bulunduğu Zonguldak ilinde böyle bir çalışma neden hayata geçirilememiştir? Bakanlığınız yahut ilgili Bakanlıklarla koordineli olarak böyle bir çalışmanın hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?

